

Jan Erik Gulbrandsen • Arve Melhus

nye MEGA 10B

Matematikk for ungdomstrinnet

Fasit

Grunnbok 10B

NYE MEGA 10B

FASIT TIL KAPITTEL D

LIGNINGER OG ULIKHETER

D 1   a) $x = 2$ b) $x = 11$ c) $x = 10$ d) $x = 8$
               e) $x = 3$ f) $x = 4$ g) $x = 14$ h) $x = 12$
               i) $x = 20$ j) $x = 7$ k) $x = 6$ l) $x = 5$

D 2   a) $x = 5$ b) $x = 20$ c) $x = 3$ d) $x = 5$
               e) $x = -3$ f) $x = 3$ g) $x = 36$ h) $x = 4$
               i) $x = 6$ j) $x = 60$ k) $x = 12$ l) $x = 8$

D 3   a) $x = 5,5$ b) $x = 4$ c) $x = 4$ d) $x = 15$
               e) $x = 2$ f) $x = 4$ g) $x = -14$ h) $x = 0$

D 4   a) $x = 3$ b) $x = 6$ c) $x = 1,6$ d) $x = 5$
               e) $x = 5$ f) $x = 3$ g) $x = 2$ h) $x = 1$

D 5   a) $x = 3$ b) $x = 15$ c) $x = \frac{39}{25}$ d) $x = -2$
               e) $x = 2$ f) $x = \frac{260}{3}$

D 6   a) $x = 3$ $y = 2$ b) $x = 1$ $y = 5$ c) $x = 1$ $y = 3$ d) $x = 2$ $y = 3$
               e) $x = 5$ $y = 11$ f) $x = 1,6$ $y = 6,2$

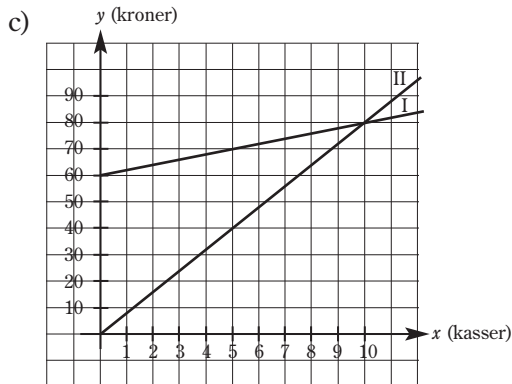
D 7   a) $x = 5$ $y = 3$ b) $x = 2$ $y = 3$ c) $x = 4$ $y = 3$

D 8   a) $x = 5$ $y = 2$ b) $x = 7$ $y = 2$ c) $x = 5$ $y = 6$

D 9   a) $x = 9$ $y = 2$ b) $x = 1$ $y = 5$ c) $x = 3$ $y = 2$

D 10   a) $x = 5$ $y = 3$ b) $x = 1$ $y = -1$ c) $x = 7$ $y = 3$

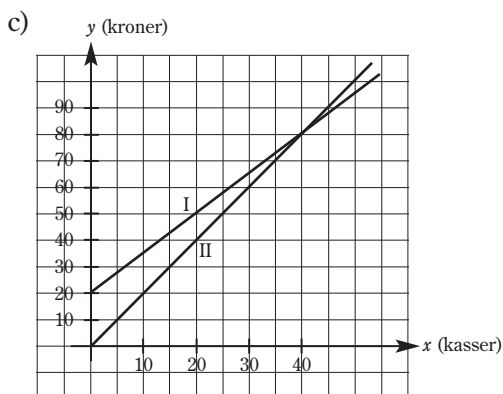
D 11   a) I: $y = 2x + 60$
               II: $y = 8 \cdot x$
               b) 10 kasser

D 12	a) Ja	b) Ja	c) Ja	d) Nei
D 13	a) $x \geq 10$ d) $x \leq 3,5$	b) $x \leq -4$ e) $x > 4$	c) $x > 5$ f) $x \leq 11$	
D 14	a) $\{-5, -4, -3, -2, -1, 0, 1, 2\}$		b) $\{-2, -1, 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10\}$	
D 15	a) $x < 3$	b) $x > 2$	c) $x < 5$	
D 16	a) $x = 3$ d) $x = 13$ g) $x = 21$	b) $x = 4$ e) $x = 6$ h) $x = 0$	c) $x = 10$ f) $x = 5$ i) $x = 3$	
D 17	a) $x = 5$ d) $x = 5$ g) $x = 2$	b) $x = 3$ e) $x = 4$ h) $x = 5$	c) $x = 4$ f) $x = 5$ i) $x = 6$	
D 18	a) $x = 35$ d) $x = 40$	b) $x = 12$ e) $x = 80$	c) $x = 40$ f) $x = 63$	
D 19	a) $x = 60$ d) $x = 9$	b) $x = 72$ e) $x = 5$	c) $x = 90$ f) $x = 7$	
D 20	a) $x = 3$ d) $x = 3$ g) $x = 5$	b) $x = 6$ e) $x = 2$ h) $x = 3$	c) $x = 4$ f) $x = 4$	
D 21	a) $x = -3$ d) $x = -3$	b) $x = -2$ e) $x = -10$	c) $x = -10$ f) $x = 18$	
D 22	a) $x = 30$ d) $x = 5$ g) $x = 5$	b) $x = -2$ e) $x = 8$ h) $x = 15$	c) $x = 5$ f) $x = 3$ i) $x = -50$	
D 23	a) $x = 5$ d) $x = -2$	b) $x = -4$ e) $x = 4$	c) $x = -13$ f) $x = 2$	
D 24	a) $x = 24$ d) $x = 4$	b) $x = 27$ e) $x = 6$	c) $x = 30$ f) $x = 12$	
D 25	a) $x = 4$ d) $x = 2$	b) $x = 5$ e) $x = 13$	c) $x = \frac{8}{3}$ f) $x = 3$	
D 26	a) $x = 10$ d) $x = 4$	b) $x = 2$ e) $x = 9$	c) $x = 15$ f) $x = 32$	

D 27	Per: 6 år	Sundas: 9 år	D 28	Robert: 26 DVD-er	Olaug: 22 DVD-er		
D 29	Suleman: 100 kr	Naghma: 120 kr	D 30	Mari: 13 fisker	Aud: 8 fisker		
D 31	Svein: 20 år	Kari: 60 år	D 32	Lorant: 12 filmer	Marius: 24 filmer		
D 33	20	D 34	15	D 35	6	D 36	7 cm
D 37	6 cm	D 38	6 cm	D 39	70°		
D 40	a) $x = 7$ e) $x = 3$	b) $x = 21$ f) $x = 23$	c) $x = 2$ g) $x = -12$	d) $x = -2$ h) $x = 4$			
D 41	a) $x = 6,6$ e) $x = 5,3$	b) $x = -0,8$ f) $x = -10,2$	c) $x = 1,1$ g) $x = 7,1$	d) $x = -3,9$ h) $x = 3,1$			
D 42	a) $x = 14$ d) $x = 0$	b) $x = 69$ e) $x = 43,2$	c) $x = 85$ f) $x = -15,6$				
D 43	a) $x = 6$ e) $x = 7$	b) $x = 12$ f) $x = 1$	c) $x = 13$ g) $x = 2$	d) $x = 11$ h) $x = 2$			
D 44	a) $x = 24$ d) $x = -3$	b) $x = 6$ e) $x = 6$	c) $x = 1$ f) $x = 6$				
D 45	a) $x = -7$ e) $x = 24$	b) $x = 2$ f) $x = 6$	c) $x = 1$ g) $x = \frac{1}{5}$	d) $x = -11$			
D 46	a) $x = \frac{1}{2}$ d) $x = \frac{28}{11}$	b) $x = 1$ e) $x = 6$	c) $x = 5$ f) $x = 4$				
D 47	a) $x = 3$ d) $x = 5$	b) $x = -11$ e) $x = 2$	c) $x = -\frac{7}{4}$ f) $x = \frac{1}{8}$				
D 48	Ali: 32 bøker	Åse: 24 bøker					
D 49	Kassa: 12 filmer	Olav: 16 filmer	Håkon: 20 filmer				
D 50	6 timer	D 51	300 m ²	D 52	55 år		

D 53	Kvadratsiden 6 cm Trekantsiden 8 cm	D 54	15
D 55	Langsiden 6 m Kortsiden 3 m		
D 56	Asle: 27 fisker Anna: 9 fisker Sivert: 17 fisker		
D 57	Elma: 10 år Marie: 8 år Mor: 40 år		
D 58	a) Bente: 45 liter Segen: 15 liter Karin: 13 liter	b) 73 liter	
D 59	Silje: 17 ryper Robina: 14 Bent: 7	D 60	35 år
D 61	a) $x = 3$ $y = 8$ b) $x = 1$ $y = -2$ c) $x = 3$ $y = 4$ d) $x = 2$ $y = 5$ e) $x = -2$ $y = -7$ f) $x = 2,5$ $y = 2$		
D 62	a) $x = 2$ $y = 4$ b) $x = 5$ $y = 3$ c) $x = 4$ $y = 1$		
D 63	a) $x = 8$ $y = 2$ b) $x = 1$ $y = 2$ c) $x = -3$ $y = 5$		
D 64	a) $x = 3$ $y = -\frac{3}{4}$ b) $x = \frac{1}{2}$ $y = 1$ c) $x = 3$ $y = 8$		
D 65	a) $x = 1$ $y = -1$ b) $x = 3$ $y = 1$ c) $x = -\frac{2}{9}$ $y = -\frac{1}{9}$		
D 66	a) $y_1 = 1,5x + 20$ og $y_2 = 2,0 \cdot x$	b) $x = 40$ kasser	

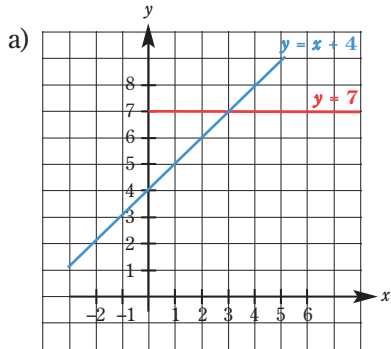
- d) $y_2 = 2,0 \cdot x$ e) 10 kr mer per time

D 67

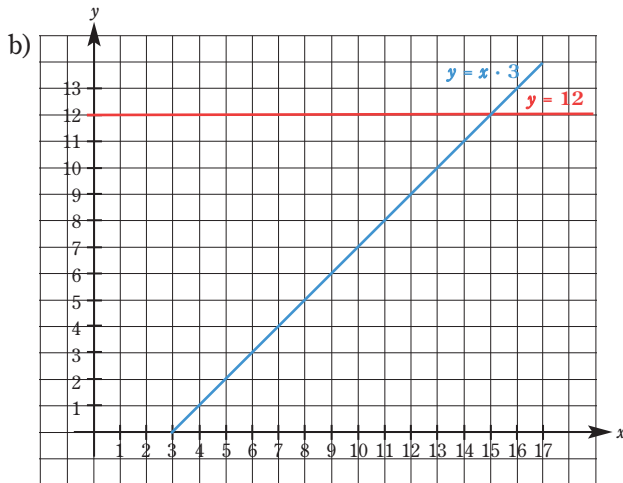
- a) $x > 3$
- d) $x < 5$
- g) $x \geq 4$

- b) $x < 15$
- e) $x \geq 8$
- h) $x > 17$

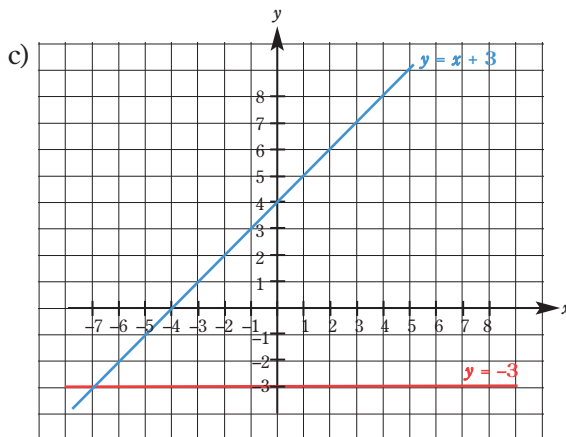
- c) $x \geq -7$
- f) $x < 4$
- i) Se grafene under

Av figuren kan du se at $x + 4 > 7$ når $x > 3$

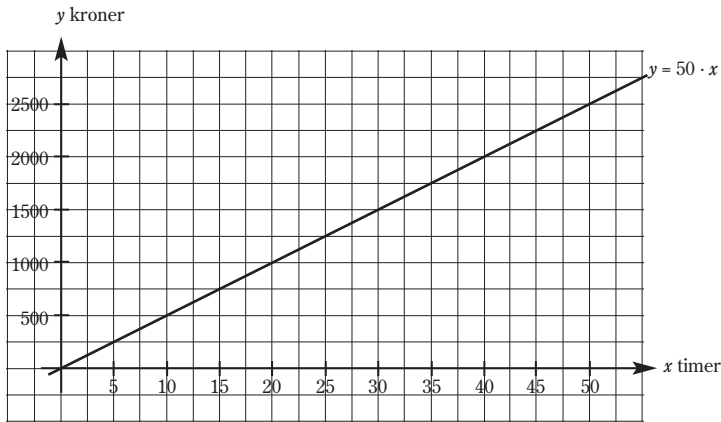
Av figuren kan du se at $x - 3 < 12$ når $x < 15$

Av figuren kan du se at $x + 4 \geq -3$ når $x \geq -7$

D 68 $\{-2, -1, 0, 1, 2, 3, 4\}$ **D 69**a) $y = 50 \cdot x$

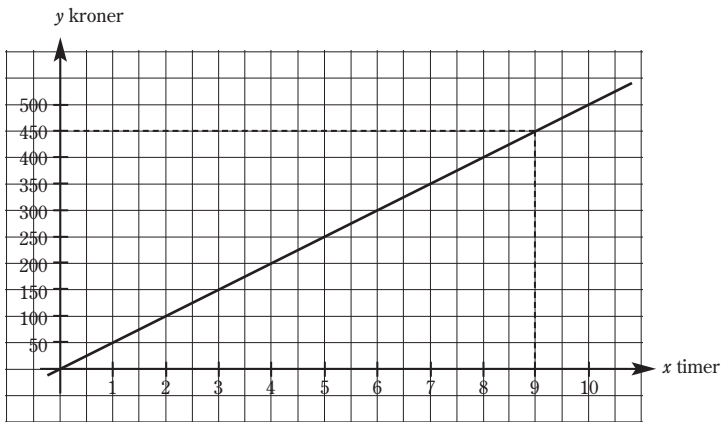
b) Se graf under

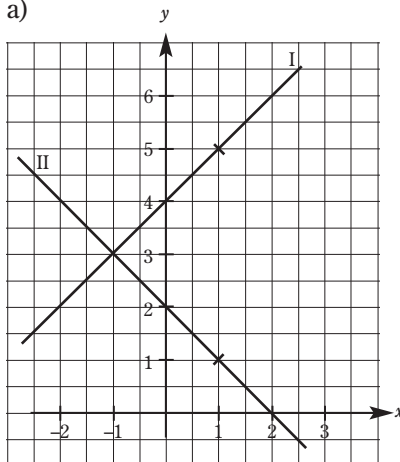
c) 300 kg/dag

d) 450 kr per dag

e) 9 timer (se diagram under)

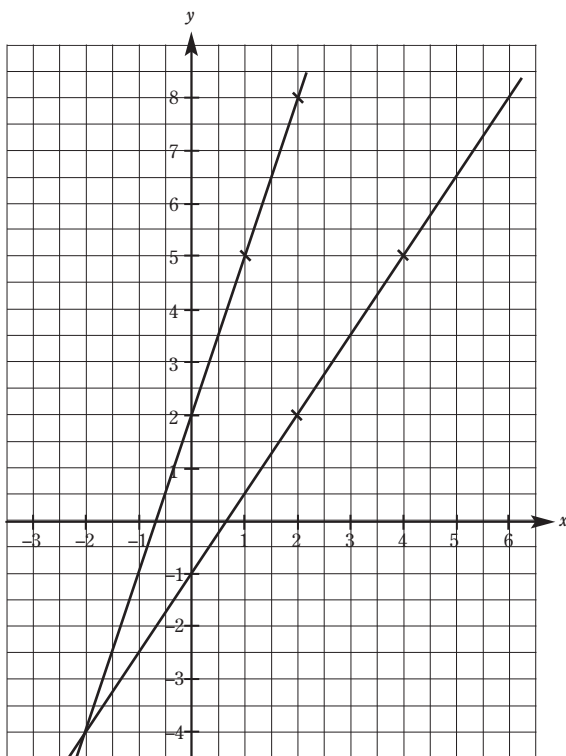
D 70

a)

b) $x = -1$ gir $y = 3$ for både I og II

D 71

a)

Koordinatene til skjæringspunktet er $(-2, -4)$

b) Funksjonene er lineære, men ikke proporsjonale. Grafene er rette linjer, men de går ikke gjennom origo.

c) Løsning av likningen gir riktig x -verdi for skjæringspunktet mellom linjene.

D 72a) $x = 1$ b) $x = 17$ c) $x = 4$ d) $x = 4$ **D 73**a) $x = 1$ b) $x = 1$ c) $x = -\frac{4}{3}$ d) $x = \frac{5}{2}$ **D 74**a) $x = 24$ b) $x = 49$ c) $x = 4$ d) $x = -\frac{5}{4}$ e) $x = \frac{1}{2}$ f) $x = 1$ g) $x = \frac{14}{15}$ h) $x = \frac{10}{7}$ **D 75**a) $x = -1$ b) $x = -7$ c) $x = -2$ d) $x = \frac{1}{8}$ **D 76** $x = 28$ **D 77**

35 år

D 78

Sveinung: 90 kr Augusta: 180 kr Sindre: 110 kr

D 79 Mor: 40 år Gilsha: 10 år Iman: 5 år

D 80 Pål er 17 år Sindre er 7 år

D 81 40 gutter 60 jenter

D 82 a) Bente: 45 liter Elma: 15 liter Karin: 13 liter b) Til sammen 73 liter

D 83 Maryam: 16 år Emy: 7 år

D 84 Sveinung: 12 år Linn: 8 år Far: 34 år Mor: 31 år

D 85 a) $x = 3$ $y = 8$ b) $x = 1$ $y = -2$ c) $x = 3$ $y = 4$
d) $x = 10$ $y = 29$ e) $x = -2$ $y = -7$ f) $x = 2,5$ $y = 2$

D 86 a) $x = 4\frac{1}{2}$ $y = 7\frac{3}{4}$ b) $x = \frac{11}{3}$ $y = -\frac{10}{9}$ c) $x = -5$ $y = -2$

D 87 a) $x = 8$ $y = 2$ b) $x = 1$ $y = 2$ c) $x = -3$ $y = 5$

D 88 a) $x = 3$ $y = -\frac{3}{4}$ b) $x = \frac{1}{2}$ $y = 1$ c) $x = 3$ $y = 8$

D 89 a) $x = 1$ $y = -1$ b) $x = 3$ $y = 1$ c) $x = -\frac{2}{9}$ $y = -\frac{1}{9}$

D 90 a) Addisjon b) Grafisk c) Innsetting

D 91 420 voksne 130 barn

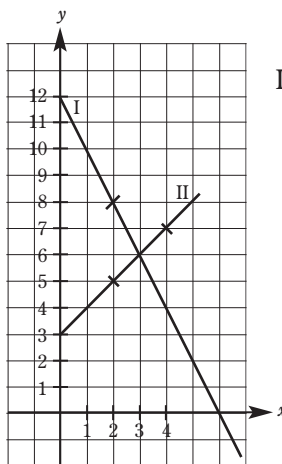
D 92 Hanne: 20 år Stein: 8 år

D 93 Røde: 5 kr Gule: 4 kr Svarte: 8 kr

D 94 a) $x = 4$ b) $x = 30$ c) $x = -4$ d) $x = \frac{1}{3}$

D 95 a) $x = 3$ $y = 6$

b)

I. $y = -2x + 12$
II. $y = x + 3$

D 96

a) $x = 4$

b) $x = -1,9$

c) $x = 1$

d) $x = -\frac{1}{2}$

D 97

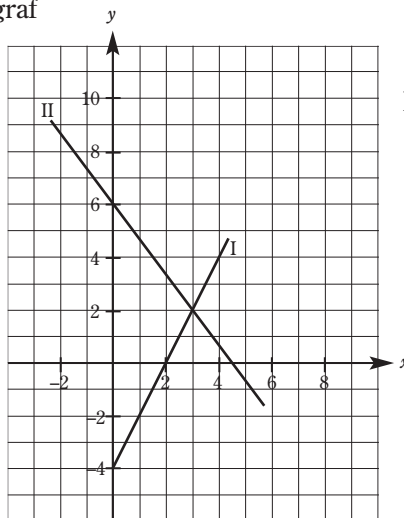
a) $x = 9 \quad y = \frac{1}{2}$

b) $x = 6 \quad y = 1$

D 98

a) $x = 3 \quad y = 2$

b) Se graf

$$\text{I. } y = 2x - 4$$

$$\text{II. } y = -\frac{4}{3}x + \frac{18}{3}$$

D 99

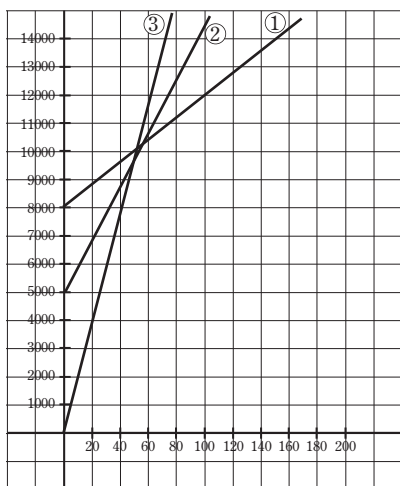
$x = 2 \quad y = 5$

D 100

a) 9 500 kr   10 500 kr   13 000 kr   b) 50 bøker

c) $y_1 = 50x + 8\,000$ $y_2 = 100x + 5\,000$ $y_3 = 200x$

d) Se graf

① $y_1 = 50x + 8\,000$

② $y_2 = 100x + 5\,000$

③ $y_3 = 200x$

$$\left. \begin{array}{l} \text{e) } > 60 \text{ bøker} \quad y_2 \text{ bedre } y_1 \\ > 50 \text{ bøker} \quad y_3 \text{ bedre } y_2 \\ > 54 \text{ bøker} \quad y_3 \text{ bedre enn } y_1 \end{array} \right\} \begin{array}{l} < 54: y_1 \text{ best} \\ > 54: y_3 \text{ best} \\ y_2 \text{ er aldri best} \end{array}$$

D 101

1400 voksne 800 barn

D 102

Den eldste 12 år Den yngste 9 år

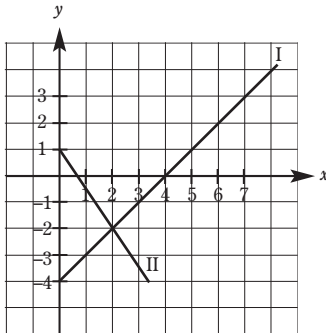
D 103

a) Treningsballen 120 kr Mellomtypen 140 kr Dyreste 300 kr

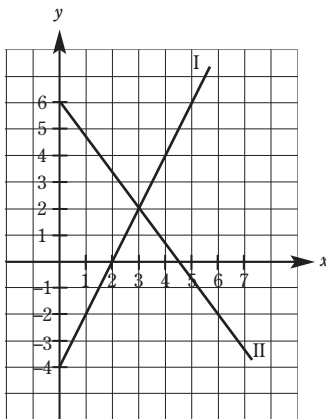
b) 2100 kr

D 104a) $x = 2$ $y = -2$

c) Se grafer under

b) $x = 3$ $y = 2$ d) $x = \frac{345}{11}$ $y = \frac{414}{11}$ e) $x = -\frac{4}{19}$ $y = -\frac{48}{19}$

a) I: $y = x - 4$
 II: $y = -\frac{4}{3}x + \frac{2}{3}$

b) I: $y = 2x - 4$
 II: $y = -\frac{4}{3}x + \frac{18}{3}$

D 105

a) Sann

b) Usann

c) Sann

d) Usann

D 106

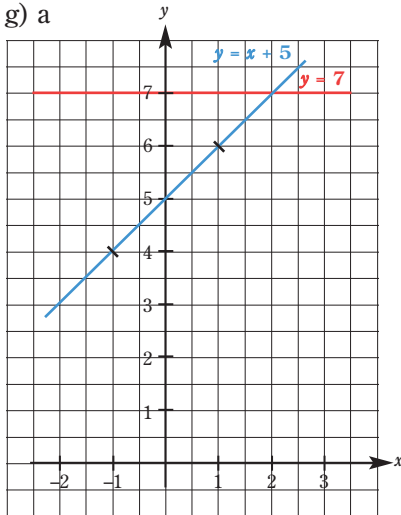
- a) $x > 2$
e) $x \geq 5$

- b) $x < 4$
f) $x \leq 4$

- c) $x < 12$
g) Se grafer under

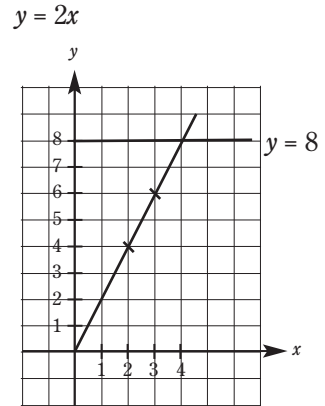
- d) $x < 4$

g) a

Av figuren kan du se at $x + 5 > 7$ når $x > 2$

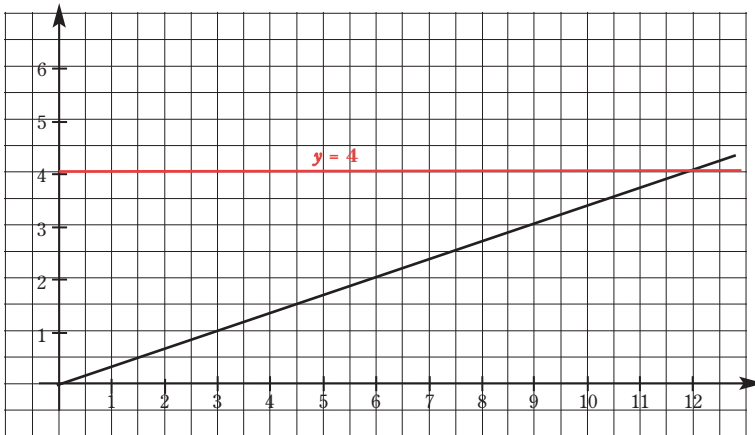
g) b

Av figuren kan du se at $2x < 8$ når $x < 4$

g) c

$$y = \frac{x}{3}$$

Av figuren kan du se at $\frac{x}{3} < 4$ når $x < 12$

D 107

a) Ja

b) Nei

D 108

a) $x > \frac{5}{3}$

b) $x < 3$

c) $x \geq 3$

d) $x \geq 4$

D 109

a) $\{-4, -3, -2, -1, 0, 1, 2, 3\}$
c) $\{-2, -1, 0, 1\}$

b) $\{1, 2, 3, 4, 5\}$
d) $\{-10, -9, -8\}$

D 110

a) $-4x + 16$

b) $7x - 5$

c) $x > \frac{21}{11}$

D 111

a) $x \leq 4$

b) $x > 2$

PRØV DEG SELV

PD 1

a) $x = \frac{3}{4}$

b) $x = 6$

c) $x = 3$

d) $x = \frac{15}{13}$

PD 2

$x = 8$

PD 3

Live: 7 filmer Sivert: 10 filmer

PD 4

Anders: 53 år Kim: 17 år

PD 5

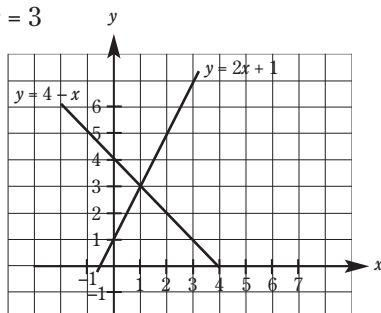
Far: 40 år Mor: 36 år Oskar: 5 år Trude: 4 år

PD 6

112 barn 320 voksne

PD 7

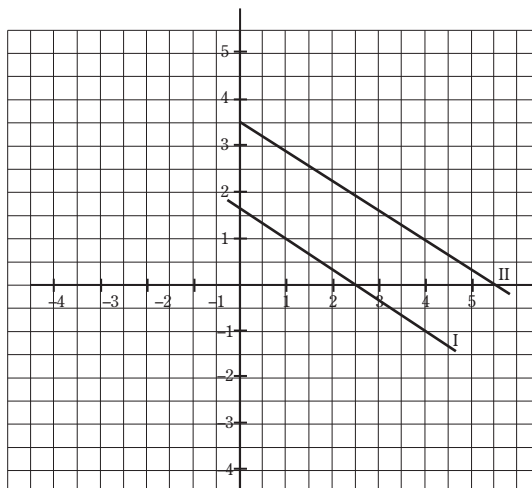
a) $x = 1$ $y = 3$

b) Ingen løsning

I: $y = \frac{2}{3}x + \frac{5}{3}$

II: $y = -\frac{2}{3}x + \frac{11}{3}$

PD 8

$x = 2 \quad y = -1$

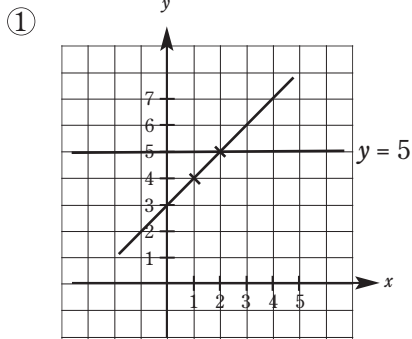
PD 9

- a) $y_1 = 1,0 \cdot x + 60$ $y_2 = 4,0 \cdot x$
 b) 20 kasser c) 80 kr

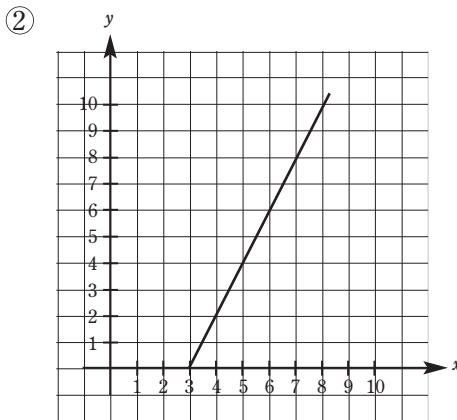
PD 10

- a) ① $x > 2$ ② $x \leq 3$
 c) Nei

- b) $\{-4, -3, -2, -1, 0, 1\}$
 d) Se grafer under

Ut fra grafen kan vi se at $x + 3 > 5$ når $x > 2$

Ut fra grafen kan vi se at $2x - 6 \leq 0$ når $x < 0$